Öğrenci Adı Soyadı: Öğrenci No:

## A

Prof.Dr.İ.Hakkı Tayyaı 05,01.2019

# MEM303-Otomatik Kontrol-1 FINAL-A

#### Smay Kuralları

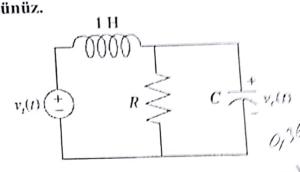
Sınav süresi 80 dakikadır. Hesapmakinası serbest paylaşmak yasaktır.

• Cep Telefonu ve ders ile ilgili belgelerin öğrencinin üzerinde, sıranın altında ve üzerinde bulunması yasaktır aksi halde kopya çekme girişimi sayılacaktır.

Test 75 puan, transfer fonksiyonları, routh tablosu ve işlemler 25 puandır.

1.-4. soruları aşağıda verilen bilgileri kullanarak çözünüz.

Yanda verilen RLC devresinde kapasitör gerilimini çıkış olarak alıyoruz. Sistemin girişine birim basamak gerilimi uygulandığında sistemin tepe zamanı 362.76 µs, ve yerleşme zamanı 0.8 ms olduğu veriliyor.



1. Sistemin sönüm oranı nedir?

a) 0.2

b) 0.1

c) 0.5

d) 0.4

e) 0.25

2. Sistemin doğal frekansı nedir?

a) 100000

b) 10000

c) 25000

d) 20000

e) 12500

3. R direnç değeri nedir?

a) 10000

b) 15000

c) 5000

d) 30000

e) 25000

4. C kapasitör değeri nedir?

a) 1 nF

b) 10 μF

c) 1 µF

d) 10 nF

e) 1 pF

(Sistemin transfer fonksiyonunu bulunuz!)

T \_

4

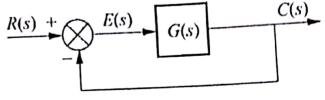
Prof.Dr.İ.Hakkı Tayyar 05.01.2019

Öğrenci Adı Soyadı: Öğrenci No

5.-7. soruları aşağıda verilen bilgileri kullanarak çözünüz.

Yandaki gibi verilen birim geri beslemeli bir sistem şu özellikleri sağlamaktadır:

Birim basamak girişi için kararlı hal hatası=0.2; sönüm katsayısı=0.5; doğal frekansı= $\sqrt{20}$  ve



$$G(s) = \frac{K(s+\alpha)}{(s+\beta)^2}$$

- 5.  $\beta$ 'nın bir değeri aşağıdakilerden hangisidir?
  - a) 1.0
- b) 1.5
- d) 2.5
- e) 3.0

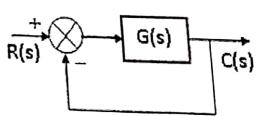
- 6. K'nın bir değeri aşağıdakilerden hangisidir?
  - a) 1.47
- b) 2.47
- c) 0.53
- d) 0.47
- e) 1.53

- 7.  $\alpha$ 'nın bir değeri aşağıdakilerden hangisidir?
  - a) 33.9
- b) 17.0
- d) 10.1
- e) 19.1

(Sistemin kapalı çevrim transfer fonksiyonunu bulunuz!)

# 8.-9. soruları aşağıda verilen bilgileri kullanarak çözünüz.

Yan şekildeki birim geri beslemeli sistemde G(s) = $\frac{\Lambda}{s(s+a)}$  olarak veriliyor. Sistemin kararlı hal hatasının %4 ve yüzde aşım değerinin %5 olması isteniyor.



- 8. Bu durumda K sabitinin değeri yaklaşık aşağıdakilerden hangisidir?
  - a) 1190
- b) 1245
- c) 1080
- d) 1335
- e) 1410
- 9. Bu durumda a sabitinin değeri yaklaşık aşağıdakilerden hangisidir? a) 43.2
  - b) 56.4
- c) 49.8
- d) 47.6
- e) 53.4

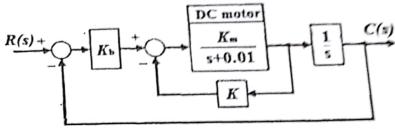
(Sistemin kapalı çevrim transfer fonksiyonunu bulunuz!)

Öğrenci Adı Soyadı : Öğrenci No : A

Prof.Dr.İ.Hakkı Tayyar 05.01.2019

10.-13. soruları aşağıda verilen bilgileri kullanarak çözünüz.

Yandaki şekilde verilen kontrol sistemi bir DC motor hız kontrolünü göstermektedir.



- 10. Girişine birim rampa işareti uygulandığında sistemin kararlı-hal hatası aşağıdakilerden hangisidir?
  - a)  $\frac{KK_m}{K_h}$
- b)  $\frac{0.01+KK_n}{K_hK_m}$
- c)  $\frac{0.01+K_b}{KK_m}$
- d)  $\frac{100K_mK+1}{100KK_m}$
- e)  $\frac{0.01+K_mK_b}{K}$
- 11.  $K_m = 5$  ve  $K_b = 0.01$  olarak verildiğinde sistemin birim-rampa girişinde kararlı-hal hatasının 0.4'e eşit olması için K değeri ne olmalıdır?
  - a) 0.008
- b) 0.002
- c) 0.01
- d) 0.012
- e) 0.015
- 12.  $K_m = 1$ ,  $K_b = 2$  ve K = 2 olarak veriliyor ve sistemin girişine birim-basamak uygulanıyor. Sistemin tepe zamanı kaç saniyedir?
  - a) 3.4
- b) 2.9
- c) 2.3
- d) 2.7
- e) 3.2
- 13.  $K_m = 1$ ,  $K_b = 2$  ve K = 2 olarak veriliyor ve sistemin girişine birim-basamak uygulanıyor Sistemin yerleşme zamanı kaç saniyedir?
  - a) 4.8
- b) 4.4
- c) 3.7
- d) 4.0
- e) 5.1

(Sistemin kapalı çevrim transfer fonksiyonunu bulunuz!)

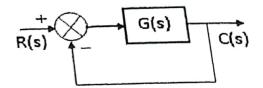
Oğrenci Adı So	oyadı:
Öğrenci No	-

### A

Prof.Dr.İ.Hakkı Tayyar 05.01.2019

14.-17. soruları aşağıda verilen bilgileri kullanarak çözünüz.

Yan şekildeki birim geri beslemeli sistemde  $G(s) = \frac{K}{s(s^2+2s+5)}$  olarak veriliyor. (K, sabit sayı)



14. Sistemin kararlı olması için K değeri hangi aralıkta olmalıdır?

- a) K > 10
- b) K > 5
- c) 100 > K > 0
- d) 10 > K > 0
- e) 20 > K > 0

15. Sistemin girişine birim parabol fonksiyonu uygulandığında kararlı-hal hatasını hesaplayınız.

- a)  $\frac{10}{K}$
- b)  $\frac{K}{5}$
- c) 0
- d)  $\frac{K}{10}$
- e) ∞

16. Sistemin girişine birim rampa fonksiyonu uygulandığında kararlı-hal hatasını hesaplayınız.

- a)  $\frac{5}{K}$
- b)  $\frac{K}{10}$
- c) 0
- d)  $\frac{K}{5}$
- e) ∞

17. s = -1 kapalı çevrim transfer fonksiyonunun bir kutup değeri ise bu durumda K değeri nedir?

- a) 5
- b) 6
- c) 4
- d) 2
- e) 3

(Sistemin kapalı çevrim transfer fonksiyonunu bulunuz! ve Rooth tablosunu doldurunuz!)